

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์ จากแหล่ง ข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนา ความรู้ ความคิด วิเคราะห์ วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคม และเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดี และวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์ และ สืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1)

ภาษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ เพราะภาษาเป็นทั้งมวลประสบการณ์และเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ ถ้าขาดสื่อสำคัญนี้แล้วมนุษย์คงไม่สามารถรวมกันเป็นสังคมได้เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม ซึ่งหมายความว่ามนุษย์ไม่อาจอยู่อย่างโดดเดี่ยวตามลำพัง แต่จะต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่า ภาษาที่เขาใช้นั้นก็จะเป็เครื่องมือสื่อสารที่ทำให้พวกเขาเข้าใจกัน และสามารถรู้เรื่องกันได้ ด้วยเหตุนี้อาจกล่าวได้ว่าภาษาเป็นเครื่องมือของสังคม (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2553 : 1) มนุษย์จะต้องติดต่อสื่อสารระหว่างกันในทุกโอกาส ภาษาที่ใช้จึงเป็นเครื่องมือสื่อสารสำคัญที่ช่วยให้บุคคลเหล่านั้น เข้าใจกัน ผ่านทักษะทางภาษาในทุกด้าน ได้แก่ การฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียน บุคคลจึงต้องอาศัยทักษะพื้นฐานดังกล่าวช่วยสร้างเสริมสติปัญญาและความรู้สึนึกคิด รวมทั้งการพัฒนาอาชีพและบุคลิกภาพของตนให้ประสบผลสำเร็จในชีวิต (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2553 : 1)

ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดให้กลุ่มทักษะพื้นฐานภาษาไทย เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน (หลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา 2551 ฉบับปรับปรุง 2553) และนอกจากนั้นยังได้เลือกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นลำดับแรก จากทั้งหมด 8 กลุ่มสาระ โดยเน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์จริง

ในการฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้คิดเป็นและรักการอ่าน และเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (โรงเรียนบ้านเอราวัณ. 2553 : 1) และได้กำหนดให้ผู้เรียนมีคุณภาพ เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ความสามารถอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ ส่วนนวนโวหาร จากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง รวมทั้งจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่าน ไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งทีอ่าน มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจนเหมาะสม ใช้แผนภาพ โครงเรื่องและแผนภาพความคิด เพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน พูดแสดงความรู้ ความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู เล่าเรื่องย่อหรือสรุปจากเรื่องที่ฟังและดู ตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังและดู รวมทั้งประเมินความน่าเชื่อถือจากการฟังและดู โฆษณาอย่างมีเหตุผล พุดตามลำดับขั้นตอนเรื่องต่างๆ อย่างชัดเจน พุดรายงานหรือประเด็นสั้นคว่ำจาก การฟัง การดู การสนทนา และ พุดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการดูและพุด สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ส่วนวน คำพังเพยและสุภาษิต รู้และเข้าใจ ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ชนิดของประโยค และคำภาษาต่างประเทศในภาษาไทย ใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างเหมาะสม แต่งประโยค แต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสี่ กลอนสุภาพ และกาพย์ยานี 11 เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน เล่านิทานพื้นบ้าน ร้องเพลงพื้นบ้านของท้องถิ่น นำข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดได้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 4) และนอกจากนั้นหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านเอราวัณ พุทธศักราช 2553 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาไทย เกิดองค์ความรู้ที่ยั่งยืนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้อง ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติ ให้มีความเป็นไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จากที่หลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยตนเอง และพัฒนาทักษะการ ฟัง ดู พุด อ่าน และเขียนที่ยั่งยืน เป็นระบบ โดยเฉพาะทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารนั้นได้ระบุไว้ในหลักสูตรอย่างชัดเจนว่า เมื่อนักเรียนเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะต้องสามารถอ่านออกและเขียนได้ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

ดังนั้นการอ่านจึงเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้ว ยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ

และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เรื่องต่างๆนอกจากนั้น ยังเป็นหัวใจของกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งหลายในโรงเรียน การอ่านเป็นความสามารถในการรับสารจากสื่อต่าง ๆ เข้าใจและตีความได้อย่าง ถูกต้องการอ่านมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์มาก ถ้าไม่อ่านหรืออ่านไม่ออกจะทำให้เป็นคนล้าสมัยไม่ ฉลาดรอบรู้ไม่มีความสามารถในการศึกษา การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่าง มีความสุขเพราะไม่อาจปรับตัวหรือพัฒนาตนเองให้เข้าสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ มักจะถูกหลอกหลวง ชักจูงไปในทางเลื่อมเสียได้ง่าย การอ่านมีประโยชน์ช่วยทำให้เป็นคนเฉลียวฉลาด มีโลกทัศน์และ วิทยาศาสตร์กว้างไกล มีความคิดสร้างสรรค์ การอ่านจะช่วยให้รู้จักนำความรู้มาพัฒนาอาชีพ การศึกษา ชีวิตความเป็นอยู่ ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้การอ่านยังทำให้รู้จักใช้เวลาว่างให้ เป็นประโยชน์ช่วยให้ผู้อ่านได้รับความตื่นเต็นสนุกสนานจากการอ่าน ไม่รู้สึกเหงาหรือเบื่อหน่ายทำ ให้คลายเครียดได้ (ฉวีวรรณ อุทกานันท์. 2542 : 21-22) การอ่านหนังสือเป็นสิ่งจำเป็นและมี ประโยชน์ต่อทุกคน โดยเฉพาะนักเรียนซึ่งต้องแสวงหาความรู้การอ่านหนังสือจะช่วยให้นักเรียน ได้รับความรู้กว้างขวางมีสติปัญญาไหวพริบ สามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง ทำให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ยังทำให้ได้รับความเพลิดเพลิน เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และสร้างนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นอีกด้วย (นฤพร รุจิเรช. 2548 : 114) นอกจากนี้การอ่านแล้วการเขียนก็มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าการอ่านเพราะการเขียนเป็นการสื่อสาร ที่ซับซ้อน ต้องมีข้อมูลจากการอ่านมากพอจึงจะนำมาเขียนได้ ดังได้มีท่านผู้รู้กล่าวว่าการสอนทักษะ การเขียนในระดับประถมศึกษาถือว่าเป็นทักษะที่สอนได้ยากที่สุด เพราะการเขียนเป็นทักษะที่ผู้เขียน ต้องมีทักษะความสามารถย่อยๆมากมายหลายด้าน เช่น ความสามารถในการหยิบจับดินสอปากกา ความสัมพันธ์กับกล้ามเนื้อมือกับสายตา การรู้วิธีเขียน กลไกในการเขียน มีข้อมูลความคิด ความสามารถในการจัดลำดับความคิด ตลอดจนความสามารถในการใช้ภาษาทั้งยังต้องมีทักษะฟัง พูด อ่านและความคิดที่ดีอีกด้วย การที่ผู้เขียนได้รับข้อมูลอย่างกว้างขวาง จนมีประสบการณ์มาก พอที่จะช่วยให้การพูดและการเขียนดีขึ้น จึงจะสามารถเขียนสื่อสารความรู้ความคิดของตนให้ผู้อ่าน เข้าใจได้ (สมปัด ตัญจรัยรัตน์ และคณะ. 2545 : 9)

จากการประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเอราวัณ ปีการศึกษา 2555 พบว่า ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 68.57 เห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ที่ร้อยละ 80.00 (โรงเรียน บ้านเอราวัณ. 2555 : 34) ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนยังมีปัญหาด้านการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย โดยเฉพาะด้านการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดการกระบวนการ เรียนรู้ภาษาไทยยังมีอุปสรรคและปัญหา มาก ทั้งนี้เป็นสาเหตุมาจากเด็กประถมศึกษาไม่ได้รับการฝึกฝนทักษะพื้นฐานภาษาไทยเท่าที่ควร ปัญหาในการเรียนนั้นมีสาเหตุต่าง ๆ กัน ครูผู้สอนจะต้อง ตระหนักและคิดหาวิธีแก้ไข พัฒนา ดังรายงานผลการวิจัยของกรมวิชาการ เรื่องการศึกษาสภาพ

การอ่านและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน พบว่าเหตุผลที่นักเรียนประถมศึกษาที่มีผลการเรียนภาษาไทยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เกิดจากการไม่อ่านหนังสืออื่นนอกจากหนังสือเรียน เนื่องจากอ่านหนังสือไม่คงต้องร้อยละ 18.85 และมีอุปสรรคในการอ่านเกี่ยวกับการไม่มีหนังสือให้อ่านร้อยละ 10.34 (กรมวิชาการ. 2544 : 26-33) จากปัญหาดังกล่าว และจากการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลทำให้ทราบถึงความแตกต่างของผู้เรียนในด้านการเรียนรู้ ด้านสมอง ด้านสติปัญญา ตลอดจนความแตกต่างด้านครอบครัว สิ่งแวดล้อม และสังคม จากความหลากหลายดังกล่าวผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการแก้ปัญหาความแตกต่างด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน (Brain – based Learning) โดยการพัฒนาศักยภาพการพัฒนาสมองทั้งสองซีก นักเรียนก็จะดึงอัจฉริยภาพที่มีอยู่ในตัวมาใช้พัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคมได้ และการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้สอดคล้องกับการทำงานของสมองจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าถูกท้าทายไม่น่าเบื่อ สามารถเรียนรู้ด้วยความสนุกสนานและเพลิดเพลินต่อเนื่องเป็นเวลานาน เนื่องจากเป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับการทำงานของสมอง เป็นการเรียนรู้โดยธรรมชาติส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถเต็มตามศักยภาพของตนเอง (เชียร พานิช. 2544 : 21) สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุภาพ รัตลีสม (2553 : 100 – 101) ที่พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดสร้างสรรค์จากการจัดกิจกรรมตามแนวคิดโดยใช้สมองเป็นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ โดยมีกระบวนการจัดการเรียนรู้อ่านโดยใช้สมองเป็นฐาน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและจะต้องสอนย้ำซ้ำ ทวน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิมแล้วเชื่อมโยงไปหาองค์ความรู้ใหม่ด้วยกระบวนการปฏิบัติจริง โดยการจัดกิจกรรมให้หลากหลายในเรื่องเดิม ให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ความรู้ รื้อจกนำความรู้ไปเชื่อมโยงหาองค์ความรู้อื่น รื้อจกสร้างผลงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในกลุ่มหรือในห้อง การทำกิจกรรมที่หลากหลาย เช่นนี้ จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และจำได้แม่นยำ กิจกรรมเช่นนี้จะสอดคล้องกับการทำงานของสมอง เมื่อมีกิจกรรมเรื่องนี้ซ้ำอีกจะด้วยวิธีใดก็ตามจะทำให้สมองมีการบันทึกไว้ซ้ำอีก เมื่อทำอีกบ่อย ๆ ด้วยกิจกรรมที่แตกต่างในเรื่องเดียวกัน ก็จะทำให้สมองบันทึกไว้ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างแม่นยำและจำได้นาน (โกวิท ประवालพฤกษ์. 2549 : 11 - 26)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานมีขั้นตอนการเรียนรู้ 8 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่ครูเตรียมความพร้อมให้แก่ให้นักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนเนื้อหาใหม่ ซึ่งครูจะต้องทำหน้าที่เชื่อมโยงไปหาองค์ความรู้ใหม่ ขั้นตกลงกระบวนการเรียนรู้ เป็นขั้นที่ครูและนักเรียนร่วมกัน

สร้างข้อตกลงในการทำกิจกรรมการเรียนรู้การสร้างผลงาน รวมทั้งกระบวนการวัดและประเมินผล
 ขั้นเสนอความรู้ เป็นขั้นที่ครูทำหน้าที่สอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ หรือเกิดความคิด
 รวบรวมข้อสงสัยที่จะเรียนก่อนที่จะมีกิจกรรมฝึกทักษะให้แก่ นักเรียน ขั้นฝึกทักษะ เป็นขั้นที่ครู
 ดำเนินการต่อจากขั้นเสนอความรู้ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนจนเกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียน
 แล้วเกิดการสร้างสรรค์ผลงาน เช่น การปฏิบัติการศึกษาค้นคว้า การอ่านเรื่องราว การปฏิบัติ
 การทดลอง ฝึกปฏิบัติการต่าง ๆ ตามสาระที่ได้เรียนรู้ ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นขั้นที่นักเรียนแต่ละ
 กลุ่มได้เสนอความรู้ของตนเองให้เพื่อนได้เข้าใจ ขั้นสรุปความรู้ เป็นขั้นที่ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป
 องค์ความรู้ทั้งหมด อาจโดยการร่วมกันอภิปรายแล้วสรุปและอาจให้ทำใบงานเพื่อทบทวนความรู้
 ขั้นกิจกรรมเกม ขั้นนี้เป็นขั้นทดสอบความรู้ของนักเรียนทุกคนที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้มาแล้วแต่
 การคิดคะแนนจะคิดรวมเป็นกลุ่ม กลุ่มใดที่ช่วยกันเรียนรู้มาเป็นอย่างดีก็จะทำให้สมาชิกทุกคนทำ
 คะแนนได้ดี และจะส่งผลให้คะแนนรวมของกลุ่มสูง ถ้ากลุ่มใด ได้คะแนนสูงสุดจะเป็นกลุ่มที่ชนะเกม
 และขั้นสุดท้ายเป็นการประยุกต์นำความรู้ไปใช้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2553 : 66)

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ศึกษา
 เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จึงได้ดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียน การคิดวิเคราะห์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เรื่อง คำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
 ปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้
 ภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในการพัฒนาการเรียนรู้
 ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คำถามการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง คำควบกล้ำ โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการจัดกิจกรรมโดยใช้สมอง
 เป็นฐานจะได้ตามเกณฑ์หรือไม่
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนจะสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
3. คะแนนความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
 จะสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนด้วยการจัดกิจกรรม
 การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน หลังเรียนมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ ที่จะดำเนินการ ดังนี้

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบการจัดกิจกรรมโดยใช้ สมอเป็นฐาน โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง คำควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80 / 80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้ ประกอบการจัดกิจกรรมโดยใช้สมอเป็นฐาน โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หลังเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่องคำควบกล้ำ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมอเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำควบกล้ำโดยใช้แบบฝึก ทักษะ ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมอเป็นฐาน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องคำควบกล้ำโดยใช้ แบบฝึกทักษะ ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมอเป็นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในการเรียนรู้เรื่อง คำควบกล้ำ โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมอเป็นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำคำพื้นฐานประเภทคำควบกล้ำ ที่มีในระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะเรื่อง คำควบกล้ำ

จำนวน 4 เล่ม โดยประกอบแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเอราวัณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 130 คน จาก 4 ห้องเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนบ้านเอราวัณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 32 คน ได้โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เนื่องจากจัดนักเรียนเข้าชั้นแบบคละความสามารถทุกห้อง (บุญชม ศรีสะอาด. 2553 : 45)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง คำควบกล้ำ ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

3.2.3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4. ขอบเขตระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน หมายถึง แนวการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักการของสมองกับการเรียนรู้ บนความคิดพื้นฐาน 3 ด้านคือ ด้านอารมณ์ ด้านการฝึกปฏิบัติจริง และด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้ในทุกขั้นตอน

2. แบบฝึกทักษะ เรื่อง คำควบกล้ำ หมายถึง เอกสารการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น เพื่อเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ในการอ่านและการเขียนคำที่มีพยัญชนะต้นสองตัวเวลาอ่านออกเสียงกล้ำกัน พยัญชนะสองตัวเขียนเรียงกันอยู่ต้นพยางค์ และใช้สระเดียวกันเวลาอ่านออกเสียงกล้ำเป็นพยางค์เดียวกันเสียงวรรณยุกต์ของ พยางค์นั้นจะผันเป็นไปตามเสียงพยัญชนะตัวหน้า คำควบกล้ำมี 2 ชนิด คือ คำควบกล้ำแท้ และ คำควบกล้ำไม่แท้ ในการจัดการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรูปของคะแนนที่วัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เป็นแบบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่เชื่อมโยงกับการวิเคราะห์ความสำคัญ ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์หลักการ โดยใช้เหตุผลอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่กำหนดให้ ซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ลักษณะภายในของนักเรียนที่เป็นแรงผลักดันให้แสดงถึงความต้องการที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีความตั้งใจ ความเพียรพยายาม มุ่งมั่นในการทำงาน และความอดทน ในการเรียนรู้และการทำกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องคำควบกล้ำ ให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้

6. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อาษา หมายถึง ผลการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อาษา โดยใช้สมองเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคน ที่ได้จากคะแนนเก็บระหว่างเรียนได้แก่ การประเมินพฤติกรรม การประเมินผลงานนักเรียนและการทดสอบย่อยรวมเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของการจัดการจัดการเรียนรู้อาษาโดยใช้สมองเป็นฐาน

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคน ที่ได้จากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ที่เรียนด้วยแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อาษาโดยใช้สมองเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้อาษาไทยแลแบบฝึกทักษะ เรื่อง คำควบกล้ำ ประกอบการจัดการจัดการเรียนรู้อาษาโดยใช้สมองเป็นฐาน ที่มีคุณภาพ เพื่อนำไปจัดการเรียนให้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง คำควบกล้ำ และสามารถใช้ คำควบกล้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ได้แนวทางสำหรับครูภาษาไทยในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก ทักษะ เพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่นๆอย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY